



**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W SZCZECINIE**



Szczecin, 27 marca 2024 roku



UNP: 3201-24-048546

Sprawa: Kontrola w urzędzie

Znak sprawy: 3201-IWW.0921.1.2024.30

Kontakt: e-mail: ias.szczecin@mf.gov.pl

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Jednostka kontrolowana

Urząd Skarbowy w Szczecinku z siedzibą przy ul. Mickiewicza 13,14, 78-400 Szczecinek

Kierownik jednostki kontrolowanej

Sebastian Picheta – Naczelnik Urzędu Skarbowego w Szczecinku (dalej: Naczelnik US)

Zakres kontroli

Prawidłowość i terminowość weryfikacji zwrotów podatku od towarów i usług

Okres objęty kontrolą

1.01.2023 r. – 31.12.2023 r.

Termin przeprowadzenia czynności kontrolnych

9.02.2024 r. – 11.03.2024

Kontrolę przeprowadzili

_____, starszy ekspert skarbowy,

_____, starszy ekspert Służby Celno-Skarbowej.

Ocena skontrolowanej działalności

Ocena pozytywna

Kontrolę odnotowano w książce kontroli urzędu pod poz. nr 1/2024

Kontrolą objęto i poddano ocenie dwa obszary:

- Organizacja systemu weryfikacji zwrotów podatku od towarów i usług oraz nadzór nad jej prawidłowym funkcjonowaniem,
- Prawidłowość i terminowość weryfikacji zwrotów podatku od towarów i usług.

I. Ustalenia stanu faktycznego

1. Ustalenia w zakresie organizacji systemu weryfikacji zwrotów podatku od towarów i usług oraz nadzoru nad jej prawidłowym funkcjonowaniem

1.1. Organizacja pracy

W 2023 roku w US w Szczecinku obsługą zwrotów VAT zajmowały się:

- W Pierwszym Referacie Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA-1), obsługą zwrotów zajmowało się 4 pracowników, w tym kierownik Referatu.

Zadaniem pracowników i kierownika SKA-1 było badanie zasadności zwrotów VAT, w tym:

- sporządzanie Analizy zasadności zwrotu VAT,
- dokonywanie czynności sprawdzających,
- typowanie podmiotów do kontroli i postępowań podatkowych,
- wydawanie postanowień w sprawach przedłużenia terminu zwrotu VAT.

Zadaniem kierownika lub osoby zastępującej kierownika w trakcie nieobecności było dodatkowo opiniowanie zasadności zwrotów VAT lub zatwierdzanie zwrotów VAT zgodnie z upoważnieniami;

- W Referacie Rachunkowości obsługą zwrotów VAT zajmowały się 4 osoby, w tym kierownik Referatu.

Zadaniem pracowników i kierownika SER było m. in.:

- prowadzenie ewidencji przypisów, odpisów, wpłat i zwrotów podatków,
- dokonywanie rozliczeń z tytułu wpłat, nadpłat, zaległości i zwrotów podatków,
- analiza zaległości i zajęć wierzytelności,
- weryfikacja zgodności numeru rachunku Poltax2BPlus z Kartą potwierdzeń zwrotu,
- zlecanie przelewów,
- analiza raportów w Poltax2BPlus.

Zadaniem kierownika lub osoby zastępującej kierownika w trakcie nieobecności było dodatkowo zatwierdzanie zwrotów w Poltax2BPlus zgodnie z upoważnieniami;

- Zastępca naczelnika – sprawowała bezpośredni nadzór nad Referatem SKA-1 oraz między innymi analizowała i aprobowwała zasadność zwrotów VAT lub zatwierdzała zasadne zwroty VAT zgodnie z upoważnieniem, w tym w Poltax2BPlus;
- Naczelnik US – sprawował ogólny nadzór nad obsługą zwrotów VAT i bezpośredni nadzór nad Referatem SER oraz m. in. analizował i zatwierdzał zasadne zwroty VAT, w tym w Poltax2BPlus.

Uregulowania wewnętrzne

W 2023 roku w US w Szczecinku w zakresie tematu kontroli obowiązywały następujące akty prawa wewnętrznego:

- pismo organizacyjne nr 5/2021 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Szczecinku z 20 kwietnia 2021r. w sprawie obsługi deklaracji przetwarzanych automatycznie w aplikacji SPED i systemie Poltaxplus moduł Wymiar,
- pismo organizacyjne nr 7/2021 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Szczecinku z 9 września 2021 r. w sprawie określenia zasad postępowania w zakresie realizacji zadań w podatku od towarów i usług w Urzędzie Skarbowym w Szczecinku.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Naczelnika US¹, sposób postępowania przy obsłudze zwrotów VAT uwzględnia zapisy pisma organizacyjnego (nr 7/2021), jak również regulacje zawarte w Wytycznych Szefa KAS do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług (dalej Wytyczne MF).

Ponadto:

- w zakresie obsługi deklaracji, uwzględniane są uregulowania zawarte w piśmie organizacyjnym nr 5/2021 w sprawie obsługi deklaracji przetwarzanych automatycznie w aplikacji SPED i systemie Poltaxplus moduł Wymiar,
- wynik przeprowadzonych czynności sprawdzających odnotowywany jest w ZISAR Plus od stycznia 2022 roku zgodnie z wytycznymi w tym zakresie,
- wykorzystuje się także nowe funkcjonalności np. raport na Platformie Analitycznej WRO-SYSTEM – ARANEA wspomagający dobór próby losowej do weryfikacji zwrotów VAT.

Mając na względzie, że w lutym 2022 roku Min. Finansów wprowadziło do stosowania Wytyczne do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług, sprawdziliśmy czy uregulowania wewnętrzne wydane w US w Szczecinku, są zgodne z obowiązującymi Wytycznymi MF.

Z dokonanych przez nas ustaleń wynika, że sposoby postępowania określone we wcześniej wymienionych uregulowaniach wewnętrznych są zgodne z Wytycznymi MF.

Wytyczne MF nałożyły obowiązki na naczelników urzędów skarbowych, w zakresie uregulowania we własnym zakresie pewnych aspektów dotyczących dokonywanych zwrotów nadpłaty podatku VAT. Ustaliliśmy, że wszystkie nałożone obowiązki miały swoje odzwierciedlenie w wydanych pismach organizacyjnych Naczelnika US.

1.2. Nadzór sprawowany nad realizacją zadań w kontrolowanym zakresie, kontrole funkcjonalne

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Naczelnika US² nadzór nad realizacją zadań związanych z weryfikacją zwrotów podatku VAT jest wielostopniowy i jest realizowany przez:

Kierownika SKA-1:

¹ Pismo Naczelnika US z 8 lutego 2024 r. – akta kontroli str. 104-111

² Pismo Naczelnika US z 8 lutego 2024 r. – akta kontroli str. 104-111

Kierownik SKA-1 prowadzi nadzór nad weryfikacją zasadności zwrotów VAT w szczególności poprzez:

- bieżącą analizę każdego przypadku zwrotu VAT powyżej 20.000 zł, w tym m. in. poprawności i terminowości przeprowadzonych przez pracowników SKA-1 weryfikacji zasadności zwrotu i czynności sprawdzających,
- analizę raportów: z e-ORUS m. in. "Wykaz weryfikacji terminu zwrotu VAT-7, PIT-36 – wersja raportu 2022/1.0.0" oraz z Poltax2BPlus „WB.R.4.116 AZ AN i APN Zwroty odrzucone w procesie AUTO_ZWROT”,
- okresowe przeprowadzanie kontroli funkcjonalnych.

Kierownika SER:

Kierownik SER prowadzi nadzór nad terminowością dokonywania zwrotów VAT w szczególności poprzez:

- bieżącą analizę raportów z Poltax2BPlus: WB.R.4.18.A Zestawienie zwrotów– wystawione szczegółowo, WB.R.4.18.B Zestawienie zwrotów wystawionych– podsumowania, WB.R.4.18.D
- Zestawienie zwrotów – oczekujące z odpisów, WB.R.4.74 Niezrealizowane zwroty NBP, WB.R.4.86 Raport zwrotów odrzuconych przelewów; WB.R.4.116 AZ AN i APN Zwroty odrzucone w procesie Auto-Zwrot,
- okresowe przeprowadzanie kontroli funkcjonalnych.

Zastępcę Naczelnika US:

Zastępca naczelnika prowadzi nadzór nad weryfikacją zasadności zwrotów VAT w szczególności poprzez:

- sprawdzanie poprawności i terminowości przeprowadzonych weryfikacji zasadności każdego zwrotu VAT powyżej 20.000 zł,
- ocenę zasadności podjętych decyzji co do przeprowadzenia czynności sprawdzających, kontroli podatkowej, wszczęcia postępowania podatkowego lub sporządzenia wniosku o wszczęcie kontroli celno-skarbowej,
- sprawdzanie prawidłowości i terminowości ewidencjonowania wyników czynności sprawdzających w systemie ZISAR Plus m.in. w zakresie zasadności zwrotu podatku VAT przed dokonaniem zwrotu,
- weryfikację prawidłowości i terminowości funkcjonowania procesu AUTO_ZWROT w podatku VAT, w tym ewidencjonowania wyników badania próby kontrolnej w systemie ZISAR Plus,
- okresową analizę raportów z Poltax2Bplus, e-ORUS i ZISAR Plus,
- okresowe przeprowadzanie kontroli funkcjonalnych.

Naczelnika US:

Naczelnik prowadzi nadzór nad obsługą zwrotów VAT w szczególności poprzez:

- sprawdzanie poprawności i terminowości przeprowadzonych weryfikacji zasadności każdego zwrotu VAT powyżej 100.000 zł,

- ocenę zasadności podjętych decyzji co do przeprowadzenia czynności sprawdzających, kontroli podatkowej, wszczęcia postępowania podatkowego lub sporządzenia wniosku o wszczęcie kontroli celno-skarbowej,
- okresową analizę raportów z Poltax2Bplus (WB.R.4.18.A Zestawienie zwrotów wystawione szczegółowo i WB.R.4.18.D Zestawienie zwrotów – oczekujące z odpisów) oraz z e-ORUS (Statystyka zwrotów/przeksięgowania VAT wg dni 25/60/180 lub wykaz),
- okresowe tworzenie w WHTAX raportu „ZALEGŁOŚCI - Zwroty i wpłaty w podatku VAT - 22.52 - Lista podatników, których wpłaty (wpłaty - zwroty) zmniejszyły się lub zwiększyły pomiędzy 2 sprawozdaniami” i analiza m. in. w zakresie zwiększenia kwoty zwrotów u danego podatnika oraz ilości i częstotliwości czynności sprawdzających itp.,
- okresowe przeprowadzanie kontroli funkcjonalnych.

Kontrole funkcjonalne

W okresie objętym kontrolą kierownictwo urzędu skarbowego przeprowadziło łącznie 6 kontroli funkcjonalnych³ w zakresie dotyczącym dokonywanych zwrotów nadpłat, w tym:

- kierownik SKA-1 – 1 kontrola funkcjonalna dot. procesu Auto_Zwrot,
- kierownik SER – 1 kontrola funkcjonalna dot. terminowości zwrotów VAT,
- Zastępca Naczelnika US – 2 kontrole dot. terminowości zwrotów VAT,
- Naczelnik US - 2 kontrole funkcjonalne dot. terminowości zwrotów VAT.

Nie stwierdzono uchybień lub nieprawidłowości w trakcie przeprowadzonych kontroli funkcjonalnych.

1.3. Ocena kontrolowanego obszaru

Mając na względzie przekazane przez Naczelnika US⁴ informacje, w zakresie:

- braku stwierdzonych nieprawidłowości i nieterminowości w realizacji zadań związanych z obsługą zwrotów VAT, w toku przeprowadzonych w 2023 roku różnego rodzaju analiz jak i w kontrolach funkcjonalnych,
- niestwierdzenia problemów lub sytuacji mogących wpływać na prawidłową realizację zadań związanych z dokonywaniem zwrotów,
- braku przypadków złożenia skargi podatników na bezczynność lub przewlekłość organu rozpatrującego wnioski o zwrot nadpłaty,
- niewystąpienia sytuacji wymagającej wydania postanowienia o przedłużeniu terminu zwrotu podatku VAT,
- braku przypadków dokonania zwrotu VAT z przekroczeniem terminu zwrotu,

oraz biorąc pod uwagę ustalenia opisane w pkt. 1.1-1.3, oceną częściową kontrolowanego podobszaru jest **ocena pozytywna**.

³ Kserokopie informacji o przeprowadzonych kontrolach funkcjonalnych – akta kontroli str. 112-119

⁴ Pismo Naczelnika US z 8 lutego 2024 roku – akta kontroli str. 104-111

2. Prawidłowość i terminowość weryfikacji zwrotów podatku od towarów i usług

Ustalenia ogólne

Ustaliliśmy, że w 2023 roku w US w Szczecinku dokonano 1670 zwrotów VAT na łączną kwotę 33 586 791,25 złotych. Objęte były one deklaracjami:

Rodzaj formularza	VAT-7	VAT-7K	VAT-AZ
Liczba zwrotów	1591	77	2

Z dokonanych zwrotów, część objęta była procesem centralnego badania zasadności i automatycznej realizacji Auto_Zwrot (proces A_Z), co przedstawia poniższa tabela:

Liczba zwrotów objętych procesem A_Z	702
Liczba zwrotów objętych obowiązkiem dokonywania czynności analitycznych w US	968
Razem zwrotów:	1670

Wszystkich zwrotów zgodnie z wygenerowanym raportem⁵, jak również zgodnie z informacją Naczelnika US, dokonano terminowo.

2.1. Weryfikacja zwrotów nieobjętych procesem Auto_Zwrot

Naczelnik US poinformował⁶, że w wyniku podjętych w 2023 roku czynności analitycznych wobec zwrotów nieobjętych systemem Auto_Zwrot, przeprowadzono 213 czynności sprawdzających.

W 2023 roku w US w Szczecinku nie wystąpiła konieczność wszczęcia kontroli podatkowej lub postępowania podatkowego, ani sporządzenia wniosku o wszczęcie kontroli celno-skarbowej, w celu weryfikacji zasadności zwrotu VAT.

Na podstawie otrzymanych informacji od Naczelnika US oraz wygenerowanych raportów (raport z eORUS - Statystyka zwrotów/przebiegowań VAT wg dni 25/60/180) wynika, że w 2023 roku deklarowane były zwroty z terminami 25, 60 i 180 dniowymi. Nie wystąpiły przypadki deklarowania zwrotów z terminami 15 i 40 dni. Wszystkie zwroty zostały dokonane terminowo.

⁵ Raport z eORUS – Statystyka zwrotów /przebiegowań VAT – akta kontroli str. 67-92, zestawienie zwrotów – podsumowania pobrane z POLTAX2BPlus – akta kontroli str. 66

⁶ Pismo Naczelnika US z 8 lutego 2024 roku – akta kontroli str. 104-111

Sprawdziliśmy, na wybranej losowo próbie 40 zwrotów⁷ o kwocie przekraczającej 20 000 złotych, czy procedura badania zasadności wykazanych zwrotów określona w Wytycznych MF w lutego 2022 roku oraz w uregulowaniach wewnętrznych Naczelnika US⁸ była prawidłowo i terminowo prowadzona.

Sprawdziliśmy m.in.:

- czy każdorazowo została przeprowadzana i udokumentowana analiza zasadności zwrotu,
- czy przeprowadzano i właściwie dokumentowano czynności sprawdzające przeprowadzane w wyniku analizy zasadności zwrotu,
- czy decyzję o przeprowadzeniu czynności sprawdzającej podejmowały osoby do tego upoważnione,
- czy były sporządzane każdorazowo Karty potwierdzania zwrotu,
- czy akceptacji i zatwierdzania zwrotów dokonywały osoby uprawnione,
- czy zwrotów dokonywano zgodnie z terminami określonymi w ustawie o podatku VAT, z uwzględnieniem wydanych w tym zakresie wytycznych,
- czy zwroty ze skróconym 25 dniowym terminem spełniały warunki określone w przepisach do jego zastosowania,
- czy bezpośrednio przed dokonaniem zwrotu pracownik SER sprawdził określone dane, wymienione w Wytycznych MF.

Ustalenia wobec wytypowanej próby 40 zwrotów:

- we wszystkich przypadkach została przeprowadzona analiza zasadności zwrotu udokumentowana „Analizą zasadności zwrotu VAT” wygenerowaną w podsystemie Kontrola systemu PoltaxPlus,
- sporządzone karty Analizy zasadności zwrotu każdorazowo zawierały wymagane dane i były sporządzone bez zbędnej zwłoki po wpłynięciu deklaracji,
- każdorazowo były sporządzone Karty potwierdzeń zwrotu, zawierające dane wymagane zgodnie z Wytycznymi MF,
- wszystkie zwroty zostały dokonane terminowo,
- w wytypowanych 6 przypadkach z terminem zwrotu 25 dni, ustalono że przyspieszony termin zwrotu miał uzasadnienie ponieważ zwrotu dokonano na rachunek VAT podatnika (do terminu zwrotu zastosowanie miał przepis określony w art. 87 ust. 6a ustawy VAT),
- we wszystkich 18 przypadkach, w których przeprowadzone zostały czynności sprawdzające (spośród 40 zwrotów wytypowanych do kontroli), zostały one właściwie udokumentowane sporządzeniem „Adnotacji z czynności sprawdzających” oraz każdorazowo dane z czynności sprawdzające wprowadzono do systemu ZISAR,

⁷ Wykaz 40 zwrotów objętych kontrolą – akta kontroli str. 124-125

⁸ Pisma organizacyjne Naczelnika US wymienione na stronie 3 niniejszego dokumentu

- we wszystkich 40 przypadkach zwroty zostały zatwierdzone przez osoby upoważnione, tj. przez Naczelnika US lub zastępcę Naczelnika US (w przypadku zwrotów nie przekraczających 100 000 złotych).

Powyższe wskazuje, że weryfikacja zwrotów nieobjętych systemem Auto_Zwrot przebiega w urzędzie prawidłowo i terminowo.

Stwierdziliśmy jednak pewne uchybienia w poniższych zakresach:

- Nie zostało uaktualnione pismo organizacyjne nr 7/2021 Naczelnika US w zakresie osób upoważnionych do zatwierdzania zwrotów w kwocie 20 000 i powyżej.

Zgodnie z zapisem w § 6 pkt VIII.4. pisma organizacyjnego, zwroty podatku VAT na „Analizie oceny zasadności zwrotu VAT” w kwocie 20 000 zł i powyżej zatwierdza Naczelnik US, pomimo iż zastępca Naczelnika US posiada upoważnienie do zatwierdzania zwrotów do kwoty 100 000 złotych i dokonuje takich zatwierdzeń;

- Stosowana praktyka podejmowania decyzji o przeprowadzeniu czynności sprawdzających po uprzedniej dokonanej analizie zasadności zwrotu VAT, nie jest zgodna z Wytycznymi MF oraz z pismem organizacyjnym nr 7/2021 Naczelnika US.

Zgodnie z zapisem § 5 pkt IV.8 Wytycznych, na podstawie przeprowadzonych czynności analitycznych, naczelnik urzędu skarbowego lub osoba przez niego upoważniona podejmuje odpowiednio decyzje o rozpoczęciu czynności sprawdzających, kontroli podatkowej, wszczęciu postępowania podatkowego lub sporządzeniu wniosku o wszczęciu kontroli celno-skarbowej. W piśmie organizacyjnym nr 7/2021 Naczelnik US określił, że osobą upoważnioną do podejmowania decyzji o przeprowadzeniu czynności sprawdzających jest kierownik komórki SKA-1.

Ustaliliśmy natomiast na podstawie przedłożonej dokumentacji (Analizy zasadności zwrotu VAT, Adnotacje z czynności sprawdzających), że pracownik po przeprowadzonej analizie zasadności zwrotu wskazującej na konieczność przeprowadzenia czynności sprawdzających, przeprowadza te czynności bez uprzedniej decyzji kierownika SKA-1. Dopiero po przeprowadzonej analizie i czynnościach sprawdzających przedkłada sporządzoną dokumentację do akceptacji kierownika komórki SKA-1.

Do stwierdzonej praktyki odniósł się Naczelnik US⁹ informując, że dla sprawności realizacji zadań związanych z badaniem zasadności zwrotów VAT nie wydaje się uzasadnione ustalenie innej organizacji pracy niż ta, które obecnie funkcjonuje w US w Szczecinku. Naczelnik US uzasadnił to stwierdzając między innymi:

- moim zdaniem regulacje § 5 pkt IV.3 Wytycznych i § 6 pkt II.4 pisma organizacyjnego, umożliwiają podjęcie przez upoważnionego pracownika czynności sprawdzających – bez wcześniejszej dyspozycji kierownika SKA-1 na karcie Analizy,
- dodać należy, że w przypadku wątpliwości w zakresie zasadności podjęcia czynności sprawdzających, pracownicy obsługujący zwroty podatku VAT konsultują się na bieżąco z przełożonymi,
- w US w Szczecinku badaniem zasadności zwrotów VAT oraz prowadzeniem czynności sprawdzających do zwrotów VAT zajmuje się wyłącznie 2 bardzo doświadczonych w tym

⁹ Pismo Naczelnika US z 4 marca 2024 roku – akta kontroli str. 180-183

Dokonane ustalenia

Na podstawie otrzymanych raportów miesięcznych z 2023 roku dotyczących Auto_Zwrotów¹², informacji przekazanych przez Naczelnika US¹³, a także skanów dokumentacji dotyczącej przeprowadzonych czynności sprawdzających wobec zwrotów objętych próbą kontrolną Auto_Zwrotów zrealizowanych w październiku 2023 roku (10 zwrotów¹⁴), ustaliliśmy:

- W 2023 roku w kontrolowanym urzędzie cyklicznie była badana zasadność dokonanych za pomocą systemu Auto_Zwrot zwrotów podatku VAT, potwierdzona sporządzanymi comiesięcznymi raportami wysyłanymi do odpowiedniej komórki IAS w Szczecinie;
- Na 702 zrealizowanych w 2023 roku zwrotów objętych procesem centralnego badania zasadności i automatycznej realizacji Auto_Zwrot, w urzędzie przeprowadzono łącznie 83 czynności sprawdzające w celu weryfikacji Auto-Zwrotu (czynności po terminie zwrotu VAT);
- W poszczególnych miesiącach 2023 roku były każdorazowo przestrzegane minimalne progi próby kontrolnej zwrotów (3% zwrotów w kwocie do 2000 zł, 8% zwrotów w kwocie 2001-5000 zł, 15% zwrotów w kwocie 5001-10000 zł, 15% zwrotów w kwocie 10001-20000 zł);
- Poprawność funkcjonowania procesu Auto_Zwrot weryfikowana jest w urzędzie na podstawie próby kontrolnej w dwóch płaszczyznach:
 - ✓ poprzez badanie przez komórkę SKA-1 zasadności wykazanego zwrotu VAT, zrealizowanego automatycznie, poprzez przeprowadzenie czynności sprawdzających na podstawie danych znajdujących się w dostępnych systemach oraz w uzasadnionych przypadkach w oparciu o złożone przez podatnika dokumenty i wyjaśnienia,
 - ✓ poprzez zbadanie przez komórkę SER, czy zwrot nie został dokonany na niewłaściwy numer rachunku bankowego, bądź pomimo posiadania przez podatnika zaległości lub zajęć wierzytelności, prowadzenia postępowania egzekucyjnego lub upadłościowego;
- Naczelnik US określił w piśmie organizacyjnym Nr 7/2021 z 9 września 2021 roku sposób ustalania losowego doboru próby kontrolnej zwrotów zrealizowanych w procesie AUTO_ZWROT, w następujący sposób:
 - ✓ podmioty zakwalifikowane do podwyższonego ryzyka w analizie SKORP,
 - ✓ podmioty nie objęte czynnościami sprawdzającymi lub kontrolą w okresie 6 miesięcy licząc od okresu, za który deklaracja ma być poddana weryfikacji,
 - ✓ podatnicy wykazujący przez ostatnie 6 miesięcy wysoki udział nabyć sprzedaży – 90 % i więcej;
- Przeprowadzone wobec 10 Auto-Zwrotów czynności sprawdzające (dot. Auto-Zwrotów zrealizowanych w październiku 2023 roku), zostały udokumentowane

¹² Raporty miesięczne dot. Auto_Zwrotów – akta kontroli str. 93-103

¹³ Pismo Naczelnika US z 1 marca 2024 r. – akta kontroli str. 178-179 oraz z 4 marca 2024 r. – akta kontroli str. 180

¹⁴ Wykaz 10 czynności sprawdzających zawarty w piśmie Naczelnika US z 1 marca 2024 roku – akta kontroli str. 178

każdorazowo sporządzeniem „Adnotacji z czynności sprawdzających” oraz dołączonymi wydrukami danych z różnych systemów i innymi pozyskanymi dokumentami. Na sporządzanych „Adnotacjach z czynności sprawdzających” każdorazowo znajdowały się również zapisy kierownika komórki SER potwierdzające brak nieprawidłowości.

Stwierdziliśmy, że do weryfikacji zwrotów stanowiących pobraną próbę stosuje się odpowiednio uregulowania określone w § 5 pkt II-V Wytycznych MF;

- Sprawdziliśmy, czy zwroty zrealizowane w październiku 2023 r. objęte próbą kontrolną zostały wytypowane zgodnie ze sposobem określonym w piśmie organizacyjnym 7/2021 Naczelnika US. Stwierdziliśmy, że każdorazowo dotyczyło to zwrotów, które w ostatnich 6 miesiącach nie były objęte czynnościami sprawdzającymi lub kontrolą, tak więc został spełniony jeden z określonych warunków typowania próby kontrolnej.

Naczelnik US wyjaśnił¹⁵, że:

W odniesieniu do tych zwrotów został spełniony warunek, o którym mowa w punkcie 2 „Zasad ustalania próby” wskazanych w piśmie organizacyjnym nr 7/2021. Nie zostały spełnione łącznie wszystkie trzy warunki określone w „Zasadach ustalania próby”. Nie może to być jednak uznane za niezgodne z ww. pismem organizacyjnym i zakwalifikowane jako nieprawidłowość, czy uchybienie. W piśmie organizacyjnym nr 7/2021 nie wskazano bowiem, że wytypowany do próby kontrolnej zwrot musi dotyczyć podatnika, który spełnia łącznie wszystkie trzy warunki określone w „Zasadach ustalania próby”. W piśmie wskazano grupy podmiotów, których zwroty zrealizowane automatycznie powinny zostać objęte próbą kontrolną. Wskazują na to wprost sformułowania w liczbie mnogiej „podmioty”, „podatnicy”. Oznacza to, że zwrot wytypowany do badania powinien dotyczyć podmiotu/podatnika spełniającego co najmniej jeden z warunków określonych w „Zasadach ustalania próby”;

- W US w Szczecinku 17 osób zostało wyznaczonych i posiada uprawnienia do wprowadzania znacznika Stop Auto-Zwrot. W 2023 roku pracownicy US nanieśli znacznik Stop Auto_Zwrot w Poltax2BPlus w odniesieniu do 8 podmiotów z procesu centralnego badania zasadności zwrotu VAT.

Naczelnik US poinformował¹⁶ również, że:

- ✓ w dniu 4.03.2024 r. przeprowadził instruktaż dla kierowników, na którym omówiono przesłanki uzasadniające nadanie podatnikowi znacznika Stop AZ, zasady weryfikacji jego aktualności oraz termin przeprowadzenia powtórnej analizy podmiotu,
- ✓ w dniu 7 marca 2024 r. wydał pismo organizacyjne nr 5/2024 w sprawie zasad rejestracji, weryfikacji i wycofywania znacznika STOP-AZ w systemie Poltax2Bplus w Urzędzie Skarbowym w Szczecinku.

Ocena kontrolowanego podobszaru – **pozytywna**.

¹⁵ Pismo Naczelnika US z 7 marca 2024 r. – akta kontroli str. 192-193

¹⁶ Pisma Naczelnika US z 4 marca 2024 r. i 7 marca 2024 r. – akta kontroli str. 182-184 i 192-193

obszarze pracowników zatrudnionych na stanowiskach starszych ekspertów skarbowych,

- stosowana praktyka w większym stopniu bazuje na doświadczeniu i samodzielności pracowników,
- stosowana praktyka poza oszczędnością czasu – pozwala wykorzystać potencjał pracowników, przystąpić do czynności sprawdzających bez zbędnej zwłoki i uniknąć ewentualnego braku decyzji kierownika SKA-1 o rozpoczęciu czynności sprawdzających.

Nie negując opinii Naczelnika o stosowanej praktyce stwierdzamy, że wymaga to jednak zmiany zapisów w piśmie organizacyjnym, w zakresie wskazania osób upoważnionych do podejmowania decyzji o przeprowadzeniu czynności sprawdzających;

- W uregulowaniach wewnętrznych występuje niespójność w zakresie zatwierdzania zwrotu podatku VAT.

Kwestia zatwierdzania zwrotu podatku VAT została uregulowana w piśmie organizacyjnym nr 5/2021 i 7/2021 Naczelnika US w Szczecinku.

Zgodnie z pismem organizacyjnym nr 5/2021, zwrot podatku VAT jest zatwierdzany na „Karcie zasadności zwrotu”, o której mowa w Wytocznych do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług (§ 2 ust. 15). Natomiast zgodnie z Pismem organizacyjnym nr 7/2021 zwrot podatku zatwierdzany jest na „Analizie oceny zasadności zwrotu VAT”.

Do wymienionej kwestii odniósł się Naczelnik US¹⁰, który stwierdził m.in.:

Użyte w obu ww. pismach zwroty: „Karta zasadności zwrotu” i „Analiza oceny zasadności zwrotu VAT” są różnymi określeniami na ten sam dokument – wydruk z podsystemu KONTROLA zatytułowany jako „Analiza zasadności zwrotu VAT”. Pismo organizacyjne nr 5/2021 zostanie zmienione (w pierwszej kolejności zmienię pismo organizacyjne nr 7/2021 – na co wskazałem w swoim piśmie z 27.02.2024 roku).

Działania Naczelnika US podjęte w trakcie prowadzonej kontroli odnośnie uaktualnienia i zmiany uregulowań wewnętrznych

Naczelnik US w trakcie prowadzonej kontroli poinformował¹¹, że w dniu 7 marca 2024 r. wydano 3 pisma organizacyjne, w tym:

- Nr 3/2024 w sprawie określenia zasad postępowania w zakresie realizacji zadań w podatku od towarów i usług w Urzędzie Skarbowym w Szczecinku.
- Pismo to uchyla pismo organizacyjne nr 7/2021, porządkuje procesy związane z weryfikacją i dokonywaniem zwrotów VAT, uwzględnia zmiany w strukturze organizacyjnej US i w zakresie nadzoru w US, zawiera regulacje dotyczące osób upoważnionych do podejmowania decyzji o rozpoczęciu czynności sprawdzających, zawiera nowe regulacje w zakresie zatwierdzania zwrotów i wniosków o przyspieszenie zwrotów, zawiera zmienione regulacje dot. próby kontrolnej regulacje, zaktualizowane do najnowszych wytycznych;

¹⁰ Pismo Naczelnika US z 4 marca 2024 roku – akta kontroli str. 180-183

¹¹ Pismo Naczelnika US z 7 marca 2024 roku – akta kontroli str. 192-193

- Nr 4/2024 w sprawie obsługi deklaracji przetwarzanych automatycznie w aplikacji SPED i systemie PoltaxPlus w Urzędzie Skarbowym w Szczecinku.

Pismo to uchyla pismo organizacyjne nr 5/2021 i porządkuje stosowane procesy poprzez usunięcie w nim uregulowań dotyczących zwrotów i STOP AZ (zostały one zawarte w odrębnych pismach);

- nr 5/2024 w sprawie zasad rejestracji, weryfikacji i wycofywania znacznika STOP_AZ w systemie Poltax2B Plus w Urzędzie Skarbowym w Szczecinku.

Pismo to porządkuje stosowane w ww. zakresie procesy. Zawiera kompletne regulacje dotyczące STOP AZ (wcześniej były one mało precyzyjne i porozrzucane ww. uchylonych pismach organizacyjnych).

Wprowadzenie nowych uregulowań wyeliminowały braki i niespójności stwierdzone przez nas we wcześniejszych uregulowaniach.

2.2. Weryfikacja zwrotów objętych procesem centralnego badania zasadności i automatycznej realizacji Auto_Zwrot

Obowiązki nałożone na naczelników urzędów skarbowych w Wytycznych do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług

Zgodnie z Wytycznymi MF, w przypadku zwrotów zrealizowanych w procesie automatyzacji i centralizacji obsługi zwrotów:

- naczelnik urzędu skarbowego zobowiązany jest do okresowego badania zasadności zwrotów wybranych do próby kontrolnej,
- pracownicy winni wprowadzać w uzasadnionych przypadkach w Poltax2BPlus znacznik Stop Auto_Zwrot, który wyłącza podmiot z procesu centralnego badania zasadności zwrotu VAT,
- próby kontrolne pobierane są za każdy miesiąc losowo,
- w zależności od kwoty zwrotu ustalone zostały minimalne wielkości próby,
- naczelnicy urzędu są zobowiązani do określenia w procedurach wewnętrznych sposobu ustalania losowego doboru próby,
- do weryfikacji zwrotów stanowiących pobraną próbę stosuje się odpowiednio uregulowania określone w § 5 pkt II-V Wytycznych MF.

W trakcie czynności kontrolnych zweryfikowaliśmy, czy ww. obowiązki są prawidłowo realizowane w kontrolowanym urzędzie.

II. Podsumowanie wyników kontroli

Opisane wyniki kontroli wskazują, że zadania w zakresie weryfikacji zwrotów podatku od towarów i usług realizowane są w Urzędzie Skarbowym w Szczecinku w sposób prawidłowy i terminowy. Z uwagi na pozytywną ocenę kontrolowanej działalności i podjęte już w trakcie kontroli działania ze strony Naczelnika US, odpuszczam wydawania zaleceń pokontrolnych.

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Szczecinie

Izabela Zawadzka

/kwalifikowany podpis elektroniczny/

Przepisy, które mają zastosowanie w sprawie:

- 1) art. 6 ust. 5 pkt 1 oraz art. 46 ust.1 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224),
- 2) art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 615 z późn. zm.).



Krajowa Administracja
Skarbowa

**NACZELNIK
URZĘDU SKARBOWEGO
W SZCZECINKU**

Wyłączenia ujawniania danych

Dotyczy wystąpienia pokontrolnego Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie z dnia 27 marca 2024 roku, znak 3201-IWW.0921.1.2024.30:

1. Zakres wyłączenia – imię i nazwisko osoby fizycznej;

Podstawa wyłączenia – ustawa z dnia 10 maja 2018 roku o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. , poz. 1781);

Organ dokonujący wyłączenia – Naczelnik Urzędu Skarbowego w Szczecinku;

Podmiot, w interesie którego dokonano wyłączenia – osoba fizyczna.

NACZELNIK
URZĘDU SKARBOWEGO W SZCZECINKU
Sebastian Picheta
Sebastian Picheta



Krajowa Administracja
Skarbowa

ul. Mickiewicza 13,14, 78-400 Szczecinek | tel.: +48 94 37 146 00 | fax: +48 94 37 146 81
e-mail: us.szczecinek@mf.gov.pl | ePUAP: /grt6ig223k/SkrytkaESP
<http://www.zachodniopomorskie.kas.gov.pl/urzed-skarbowy-w-szczecinku>